

- Tweyman S. (red.): René Descartes' „Meditations on First Philosophy” in Focus, London–New York: Routledge 1993.
- Rodis-Lewis G.: La morale de Descartes, Paris: Presses Universitaires de France 1970.
- Taylor Ch.: Sources of the Self: The Making of the Modern Identity. Cambridge: Cambridge University Press 1992.
- Taylor Ch.: Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej, tł. M. Gruszczyński [i in.], naukowo oprac. T. Gadacz, wstępem poprz. A. Bielik-Robson, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN 2001.
- Taylor Ch.: Reply and Re-articulation, [w:] J. Tully, D.M. Weinstock (red.), Philosophy in an Age of Pluralism: The Philosophy of Charles Taylor in Question, Cambridge: Cambridge University Press 1994.
- Tomasz z Akwinu, Traktat o człowieku, tł. S. Swieżawski, Poznań: Pallottinum 1956.
- Weinberg F.M.: The Idea of Soul in Descartes and Pascal, „French Forum” 8 (1983), no. 1.
- Woyczyński B.: O rozwoju poglądu Platona na duszę, Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika 2000.
- Yolton J. W.: A Locke Dictionary, Oxford: Blackwell 1993.

DESCARTES I PROBLEM NIEŚMIERTELNOŚCI DUSZY LUDZKIEJ

Streszczenie

Descartes argumentował, wychodząc od swej słynnej tezy „Myślę, więc jestem”, o której sądził, że jest jedynym twierdzeniem niepowątpiewalnym, że udowodnił istnienie jedynie dwóch substancji: materialnej i duchowej, które są całkowicie różne, odrębne i autonomiczne w swych działaniach. Od czasu, gdy pisał swoje *Medytacje o pierwszej filozofii*, żywił głębokie przekonanie, że może także udowodnić nieśmiertelność duszy ludzkiej na mocy tezy o jej substancjalnej odrębności. Jednakże w trakcie pisania *Medytacji*, a szczególnie w rezultacie dyskusji ze swymi oponentami, przekonał się, że na gruncie jego filozofii taki dowód jest po prostu niemożliwy. W artykule ukazuje się tok myślenia Descartes'a oraz proces zastępowania metafizycznego punktu widzenia etycznym punktem widzenia.

DESCARTES AND THE PROBLEM OF IMMORTALITY OF THE HUMAN SOUL

Summary

Descartes argued, starting from his famous thesis “I think, therefore I am” which he thought to be the only unquestionable proposition, that he succeeded in proving that there are only two substances—material and spiritual—which are entirely distinct, separate, and autonomous in their actions. From the time he wrote his *Meditations on First Philosophy* he was deeply convinced that he was also able to prove the immortality of the human soul by virtue of the claim of its substantial distinctness. However, when writing his *Meditations*, and especially as a result of the discussions with his opponents he became convinced that on the ground of his philosophy such a proof was simply impossible. This article presents Descartes' way of thinking, and the process of replacing the metaphysical point of view with the ethical point of view.

Summarised by Jerzy Kopania

Słowa kluczowe: Descartes, dusza ludzka, metafizyka, etyka.

Key words: Descartes, human soul, metaphysics, ethics.

Information about Author: Prof. Dr. habil. JERZY KOPANIA—The Aleksander Zelwerowicz National Academy of Dramatic Art in Warsaw, Off-campus in Białystok; address for correspondence: ul. Sienkiewicza 14, PL 15-092 Białystok; e-mail: kopania@wsap.edu.pl